

MAGYARÁG

VII. No. 83
1938. Martie 25

1 lei

APARE IN FIECARE ZI

Proprietar:

PÁSZTOR EDE

Redactor responsabil:
Dr. SÁHY LÁSZLÓ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
ORADEA, PIAȚA MIHAI VITEAZUL 4

Anglia teljesen átevez a reakciós vizekre

London, március 23. Chamberlain miniszterelnök ma mondja el külpolitikai beszédét az alsóházban. A beszédéről a Press Association a következőket közli:

A külpolitikai helyzet Ausztria megszállása óta annyira változik és ez a változás annyira napról-napra következik be, hogy Anglia kénytelen új külpolitikai orientációt felvenni, illetőleg az eddigi módosítani. Chamberlain bekérte a külügyi hivataltól a dominiók külpolitikai vonatkozású jelentéseit és megjegyzéseit és beszéde ezek alapján alakult ki. A beszéd gondolatmenete a következő:

Tekintettel a gyorsan változó helyzetre és a külpolitika állásának napról-napra való

változására, Anglia nem tesz határozott ígéretet semmiféle irányba. Anglia elhatározta, hogy teljesíti úgy a spanyol, mint a cseh ügyben fennálló kötelezettségeit, de nem tesz határozott ígéretet, hogy Csehszlovákiának fegyveres segítségét nyújt majd. A spanyol ügyben Anglia fenntartja a benem

avatkozás politikáját, de úgy látja, hogy a benemavatkozási bizottság munkája megszűnt és az többé fel nem támasztható.

Ausztria megszállása most már befejezett tény, melynek további problémája már nem tartozik az angol külpolitika érdekkörébe.

Belgium nem enged francia csapatokat területére

Belgiumban is élénk nyugtalanság tapasztalható az ausztriai megszállás hírére. A belga képviselőházban interpellációkat intéztek a külügyminiszterhez, aki kijelentette, hogy a belga kormány nyugodt, mert a belga-német viszony nem hasonlítható össze az osztrák-német viszonyal. További két

kedésekre a kormány leszögezte, hogy Belgium semmi esetre sem adja beleegyezését, hogy területén francia csapatok vonuljanak át egy csehszlovákiai támadás esetén. Belgium semleges marad és elhárít minden kölcsönös segélynyújtási egyezményt.

A szudeta németek pártja lesz a legerősebb ellenzéki párt a csehszlovák Kamarában

A csehszlovákiai német gazdaszövetség kimondotta feloszlását. A megszűnt párt beolvadt a Szudeta-németek pártjába. Ezzel a szudeta-németek 69 képviselőt küldenek a parlamentbe és legerősebb pártja lesznek a parlamenti ellenzéknek.

Huesca felszabadult

Katalónia kimondja, hogy Franciaországhoz csatlakozik?

A nemzetiek újabb sikereket jelentenek a huescai fronton. Sikerült a köztársaságiak frontját tíz kilométeres vonalon benyomni és Huescát teljesen felszabadítani az ellenséges nyomás alól.

A salamancai rádióban ma jegyzéket olvastak fel Barcelonában bombázásáról. A jegyzék szerint a nemzetiek csak katonai pontokat bombáztak Barcelonában. A földalatti vasút végállomását azért bombázták, mert ott földalatti municióraktárt rejtettek el. A bombázásoknak eddig különben 920 halott és 1200 sebesült áldozatuk van, a civil lakosság köréből.

Brüsszel, március 23. Több belga lap, köztük a Gazette

szenzációs beállításban közli azt a máshonnan meg nem erősített hírt, mely szerint a katalán kormány fontolóra vette, hogy a közeljövőben kimondja Katalóniának Francia-

országához való csatlakozását. A lap szerint ez már a jövő hét folyamán megtörténik. A hírt a katalán kormány kereken megcáfolta.

Megérkezett Bucuresztbe az első magyar utasszállító repülőgép

București március 23. — A baneasai repülőtéren ma délután 4 órakor leszállt a magyar léghajózási társaság „Malárd” nevű hárommotoros repülőgépe. Ez az első magyar repülőgép, amely a két állam közötti diplomáciai kapcsolatok felvétele óta megtekerte a Budapest-București utat. A

Malárd Bucureștibe való érkezése a magyar-román légforgalmi kapcsolatok hivatalos felvételét jelenti. Ismeretes, hogy ezzel kapcsolatosan a két állam között néhány hónap óta tárgyalások vannak folyamatban. A román légügyi minisztérium megbízottai most Berlinben tárgyalnak arról, hogy a buda-

FŐBB TARTALOM:

Megrendítő öngyilkosság
a londoni repülőtéren

*

Véres ember a robogó
kocsiban

*

„Fekete kéz” zsarolt
Timisoarán

Fizetik a márciusi nyugdíjakat Oradeán

Oradea, március 23. Oradea-ra megérkezett a márciusi nyugdíjak kiutalása. A nyugdíjakat a következő sorrendben fizetik:

24-én pénzügyi és katonai,
26-án polgári nyugdíjasok
1500 lejig.
28-án 3000 lejig.
29-én 3—5 ezer lejig.
30-án 5000 lejen felüli nyugdíjak.

A nyugdíjakat csak személyesen, igazolás ellenében adják ki.

Izgatásért hat hónapra ítélték egy székely gazdát

Târgu-Mureș, március 23. — Kedden tárgyalta a tábla Szabó Bertalan ciucmegyei Niculești községbeli gazda perét. Szabót azzal vádolják, hogy a falu csendőrőrmestere előtt veszekedés közben államellenes kijelentéseket tett. Szabót a mercureaciuci törvényszék hat hónapi fogházra ítélte.

Időjárás

Lényeges hőmérséklet változás nem várható. Derült, száraz idő.

A nagy ajándék-akciónk 4. számú szelvénye

A román sajtó tükre

Bratianu György és Nae Ionescu polémiája

Rendkívül érdekes polémia kezdődött el a napokban Bratianu Gheorghe és Nae Ionescu, a „Cuvântul” főszerkesztője között. Bratianu Gheorghe és Nae Ionescu annakidején együttesen küzdöttek Titulescu politikája és főleg a szovjetszapatok átvonulásának engedélyezése ellen. Titulescu megoukott, de Bratianu Gheorghe és Nae Ionescu most már külpolitikai téren egymással sem értenek egyet. Bratianu György a kelet- és közép-európai államok függetlensége mellett tör lándzsát a „Timpul”-ban

„Van egy tendencia, amely Európa középső és keleti részén közös: megvédeni a függetlenséget, amely nélkül minden „történelem-alakító” perspektívával rendelkező nemzet megszűnik; megóvni a nemzeti területet és a határain belül élő népet idegen háboru veszélyétől, akár ideológiai az, akár nem, mert bármilyen oka vagy eredete az eredmény nem lehet más, mint a következményeket viselő szétrombolása.

Ebből a kettős szempontból ítélve lehetetlen számunkra a jövőbeni lehetőségek távoli konstellációit másként megítélni, minthogy figyelembe vegyük a nehézségeket, amiket az imperialisztikus terjeszkedések számunkra okozhatnak, mert ezek már máskor is összeütköztek földünkön; most itt a pillanat, hogy megismételjük a csillagász meséjét, aki szeméit a csillagokra, csak a csillagokra irányítva, oda jutott, ahová jutott.

Ezért lehetetlennek tűnik előttem a román sors útját elválasztani a politikai valóságoktól, amelyek mégis meghatározzák és legalább is bizonyos mértékben irányítják azt. Ha lefolytattam azt az akciót — amelyben Nae Ionescu is segítőtársam volt — azért lettem, hogy megóvjam — olyan külpolitikai törekvésekkel szemben, amiket tulzottnak ítéltam — e nemzet jogát hogy egyedül határozzon sorsa felett és ne viseljen háborút, csak határai és függetlensége megvédéséért. Ha ma az összes bennünket környező államok szolidaritására gondolunk, vajjon nem ugyan ezen célokat szolgáljuk, amelyek „elfogásunk szerint a román politika lényeges és állandó tényezői.

A háborus veszély elég nagy körülöttünk ahhoz, hogy ne hagyjunk figyelmen kívül

egyetlen elemet sem, amely lehetőséget mutat annak elhárítására vagy legalább is határainkon kívül való korlátozására.

Egyszer majd lepergetjük a más körülmények között elvesztett alkalmak perét: egyelőre szegezzük le azt a következtetést, amely — akár a fizeskettedik órában is feljogosít a függetlenség és béke blokkját az új európai rendszer valóságában, amely szemünk előtt zajlik le.

Bratianu György — ha nem is mondja ki — a német imperialisztikus törekvésekre gondol, amikor a Kelet és Közép-európai államok „béke és függetlenségi” blokkjának összekovácsolásáról beszél. Sem Ausztria, sem Spanyolország sorsa nem kívánatos egyetlen országának sem. Nae Ionescu azonban a békénél többre tartja a dinamizmust: A „Cuvântul”-ban így válaszol:

„Az én álláspontom tiszta, én azt hiszem, hogy minden politikai terv előtt másról van szó: a román nép dinamizálásáról. Mit fogunk tenni, ha ezt a dinamizmust egyszer elérjük, ezt nem mondtam mert még nem alkalmas és — talán — nem is aktuális. Egyelőre tehát dinamizálás! Ezt azonban nem lehet úgy elérni, ha politikai céljainak az ország függetlenségének és határainak biztosítására redukáljuk, azon egyszerű oknál fogva, hogy nem lehet egy országot dinamizálni azal amije már megvan. A határok és a függetlenség megvédése magától értetődő dolog és ebből követendő cél kiűzni azt jelenti, hogy erőfeszítéseinket minimalizáljuk.

Többre becsülöm Bratianu Györgyöt, semhogy ítéletét Titulescu meddő számításaival hasonlítsam össze, de erősen félek, hogy ez a tétel „nem viselne más háborút, mint a határok és a függetlenség megvédéséért” egyenlő nemlő nemzetünk történelmi hivatásáról való lemondásával és sorsszerűségének megtagadásával.”

Ebben a polémiában a józan román közvélemény bizonyára Bratianu Györgynek fog igazat adni. A germanofil és fascista velleitáru Nae Ionescu ugyanis — hiába a logika tanára — még a legügyesebb rabulisztikával sem fogja a közvéleményt meggyőzni arról, hogy Románia történelmi hivatása lenne — a német imperia-

lizmus érdekeiért háboruba menni — akár a Szovjet ellen is.

Az idegenség ellen

Iorga professzor írja a „Neamul Românesc”-ben.

„Mindig határozott ellensége voltam a román nép bármilyen lélektiprásának.

Igy minden szeretetem, nagyrabecsülésem és mély hálám ellenére, amit a francia civilizáció iránt érzek, mindig tiltakoztam az ellen, hogy felső társadalmi osztályaink majom-módjára utánózzák a francia nyelvet és divatot. Névéstésnek tűnt előttem, amikor más módszerrel cserélték fel: Angliát utánózták, amelytől nemcsak faji, de történelmi fejlődésünk is elválaszt.

Amikor az olasz diktátor feltűnt — akit én rendkívüli embernek tartok — karikatúrának tűnt előttem, hogy egyes emberek nálunk Mussolini képében tetszelegtek.

Mély meggyőződésemm volt, hogy évezredek civilizációval rendelkező nép vagyunk önlelkismerettel, amely legyőzte az összes idegenségeket. Ma azonban kiábrándulást érzek, amikor lelkünk elidegenedésének egyes megnyilvánulási formáit látom. — Nem beszélek az idegen nyelv-

Ajándék-akciónk

szelvénye

4

Aki a folytatolagosan megjelenő számkat összegyűjti, résztvesz az „Ajándék-akciónk”-ban.

1938. március - április

vü konverzációk elszaporodásáról. A határokon túli utazás kötelességnek tűnik. Az intellektuelek, akik egy rossz zsargonit beszélnek, minden idegenben megjelent könyvtől megszédülnek akármilyen idióta írta is. Minden vendég előtt térdreborulunk. Rabszolgák által lefordított programokat kreálunk, hogy olyan formákhoz jussunk, amiket nem tudunk felvenni.

Angolul táncoltunk és amerikaián építkezünk. Házakait és ingeket festünk minden színűre. El „duce” sitjük és el „führer”-esitjük az összes gyermekeket. Ünnepejük mások győzelmét.

Legelső kötelességünk, hogy elidegenesítésüket megszüntessük.”

Sziven szurta felesége csábitóját

Gracies Gábor és Suto Pál mezőgazdasági munkások a Deta közelében levő Prochaska birtok alkalmazottai voltak. A két munkás és családjuk egy épületben lakott és az asszonyok közös konyhában főztek. Legutóbb Gracies éjszakai munkáját befejezve hazatért és ekkor Suto Pált a felesége

szobájában találta. Erre kiszaladt a konyhába, felkapott egy élesre fent kést és ezzel felesége csábitójára támadt. A szurás a szívet érte és Suto holtan esett össze. A gyilkosság után Gracies önként jelentkezett a voltaci csendőrséghez, ahol őrizetbe vették.

Mennyi gumija van a világnak

A világ gumikészlete január 31-én 517.493 tonna volt a nemzetközi gumitermelést szabályozó bizottság jelentése szerint. A készlet az előző hónapival szemben csökkenést mutat. 1937. májusa óta először számolnak be a készlet csökkenéséről. A világ gumifogyasztása azonban nem emelkedett, hanem csökkent, a készlet csökkenésének tehát nem a kedvező gazdasági jelenség az oka. A fogyasztás csökkenésének láttára ugyanis a termelő országokból a kivitt számmottevően csökkentették s ennek a megszorító intézkedésnek a következménye a készlet csökkenése. A fogyasztás csökkenését elsősorban Amerika szükségletének összezsugorodá-

sa idézte elő, de az amerikai szükséglet emelkedésére még ma sincs kilátás. A gumi konjunktúrális helyzete emiatt nem kedvező. A kivitel mesterséges korlátozása akadályozza meg a gumiar további morzsolódását. A termelő országok kivétel nélkül kevesebb árut hoztak forgalomba, mint a mennyi a kiviteli kvótájuk, s ha a kereslet tovább csökkenne, a kivitt még jobban megszorítják, hogy az árat védjék.

Veszek

Ócska ólmo!

Cim a kiadóban

AZ ÚJ TELEFONKÖNYV

Transilvania részére a jövő héten kerül sajtó alá.

Akik ujonnan **ELŐFIZETTEK A**

TELEFONRA

Es az előfizetést legkésőbb SZOMBATIG MARCHIUS 26-ig kifizetik, be lesznek iktatva az új könyvbe. Aki bármilyen **változást** akar bejegyeztetni a telefonkönyvben, közölje ezen óhaját a Telefon-Hivatallal, Bul. Reg. Ferdinand No. 2.

LEGKÉSŐBB CSÜTÖRTÖKIG MARCHIUS 23-IG.

Ezen változást díjtalanul eszközlik

Egy tizenhatéves bucurestii leány halálugrása a nyolcadik emeletről

Bucuresti, március 23. Dina Hornstein 16 éves leány tegnap a Str. Regala 8. szám alatti nyolcemeletes ház legfelső emeletéről az udvarra vetette magát és szörnyethalt. A fiatal leány öngyilkossága előtt terepszemlét végzett a házban s miután talált alkalmas helyet az öngyilkosságra, a közeli trafikba ment, ahol megírta bucsulevelét, majd vissza tért a palotába és a cselédle peső-feljárát egyik ablakából kivetette magát. Levelében azt írta, hogy titokzatos kéz vezette ebbe a házba. Egy ember írta meg neki, hogy aki semmire se képes az életben, annak meg kell halnia. A sze rencsétlen leány nyilván elme-zavarában követte el rettene tes tettét.

„Fekete kéz” akart zsarolni Timisoarán

Timisoara, március 23. Ismeretlen „Fekete kéz” tűnt fel a napokban Timisoaran. — A „Fekete kéz” — természetesen elferdített irással — levelet írt Halle Ernő dr.-nak, hogy péntekről szombatra virradóra éjszaka vigyen 30 ezer leit a parkba s helyezze el a bokrok között. Halle dr. a megjelölt időben el is ment a kijelölt helyre s egy csomagot vitt magával, amelyben azonban ezres

bankók helyett természetesen csak értéktelen papiros volt. A kritikus időpont után az ügyvéd azonnal jelentést tett az esetről a rendőrségnek s azt is elmondotta, hogy amikor a csomagot magával vitte, úgy tűnt fel neki, mintha állandóan követnék volna. A rendőrség nyomban a helyszínre sietett. A parkban azonban csupán egy jólöltözött fiatalembert találtak, aki elmenve a

csomag mellett néhányszor megrugta azt. A fiatalembert előállították a rendőrségen és ekkor kiderült, hogy magántisztviselő, aki állítólag egy hölgyre várt a ligetben — de hiába... Miután arról a rendőrség is meggyőződött, hogy még csak kezébe sem vette a csomagot, kihallgatása után szabadlábra helyezték. Így a „Fekete kéz” személyét egyelőre teljes homály fedi.

A huszonegy hónapos spanyol háboru szörnyű mérlege

Semleges megfigyelők számításokat tettek a spanyol polgárháboru pusztításairól. A háboru most lépett huszonegyedik hónapjába. Ha minden jel nem csal, akkor már közel van a vége.

Husz hónap alatt Franco tábornok hadai 20 spanyol tartományt teljesen, vagy nagyrészt hatalmukba kerítették és a barcelonai köztársasági kormány csak kilenc tartományra maradt, míg hat tartomány még senkié. A polgárháboru eddig 44 milliárd „béke pezetába” került. A halottak és sebesültek számát hozzávetőleg 820.000-re lehet becsülni. Legalább 400.000 polgárembert öltek meg a légi bombázások és a hadihajók ágyúi.

A múlt hónapban ijesztően szaporodott ez a szám. Egye-

dül a második terueli csata a köztársaságiak és a nemzetiek részéről 40.000 emberéletbe került. Alhambra körül pedig 15 ezer ember esett el. Az aragóniai offenzíva eddig 15.000 halott és sebesült veszteséggel járt.

A köztársasági hadak mö-

gött lévő területeken minden iparüzem megállott, kivéve a hadianyaggyártást, mert a nemzeti csapatok a közlekedési utakat elvagták a tengerparti ut kivételével, amely azonban hasznavehetetlen az óriási csapat- s hadianyagszállítások miatt.

13 ezer vagon búzát tartalékolnak Csehszlovákiában

Prágából jelentik: A csehszlovák gabonátársaság az 1937-38. gazdasági évben 36 ezer vagon búzakészletet hozott át. A folyó gazdasági év végére sokkal kevesebb buza fog megmaradni, mint tavaly. Az eddigi kalkulációk szerint a jövő évre átvendő tartalékolt búzakészlet mennyisége

nem lesz több, mint 13 ezer vagon. Érdekes a gabonamopolium jelentésének az a része, amely rozból 15 ezer vagon hiányról számol be. Ezt a mennyiséget Roniából, Orosz és Törökországból, továbbá Magyarországból import utján akarják összegyűjteni.

Ha Franco győz

Miközben az európai közvélemény érdeklődését teljesen lekötötte Csehszlovákia függetlenségének kérdése, a francia politikát oly fontos kérdés foglalkoztatja, mely végeredményben döntő kihatással van a középeurópai kérdésekre is. Ez a kérdés: beleavatkozzék-e Spanyolország ügyeibe Franciaország, vagy nem? A feleletet francia hazafi nem igen adhatja meg el lenkezés formájában. Franciaország, — ha Franco győzni fog, — a szó szoros értelmében két tűz közé szorul. Igaz ugyan, hogy az angol diplomácia most erősen köti az ebet a karóhoz, hogy Olasz országot magához láncolja és ellenséges szándékát leszereli, de a francia politikát számíttalan keserves csalódás tanította meg arra, hogy éppen azokban a barátaiban ne bízzék, melyek a legjobbat köszönhetnek neki. Olaszország lehet még jó barátja a francia politikának — de Franciaország helyzete mégis csak akkor a legbiztosabb, ha nem az olaszbarát Franco áll a spanyol határon.

Kétségtelen most már, hogy az osztrák események rekompenzációjaként Németország döntő erejű segítséget nyújt Olaszországnak a spanyol harctéren. Ez az oka a legutóbbi napok kétségtelenül jelentős hadisikerének. — Olaszországnak elemi érdeke, hogy a harcot eldöntse, Chamberlain szokott érthetetlen előzékenységével beleegyezett abba, hogy az angol-olasz tárgyalások folyamán utolsó kérdés legyen a spanyol beavatkozás kérdése. Az olasz taktika így végtelenül egyszerű. Az olasz-angol tárgyalásokat ki fogják húzni mindaddig, míg az Ausztriában felszabadult német bombavetőek eldöntik a spanyol polgárháboru sorsát s ekkor a befejezett helyzet előtt az angol-olasz tárgyalások e pontja, az olasz kérdés már nem lesz aktuális. Olaszország ekkor majd nyugodtan kijelentheti, hogy az angol érdekeket még védi és tiszteltetben tartja.

Igazság, hogy Franciaország egyedül van ebben a kérdésben s a francia politika minden erőmegfeszítésével se tudja az ország érdekeit maradéktalanul megvédeni. Van azonban az érdekek megvédésének más útja is, mint a diplomácia sima lehetőségét. — Ezt az utat a francia közvélemény nagyon is kövelekeztelen követeli. A spanyol kérdés legalább olyan súlyos európai konfliktussal fenyeget, mint a csehszlovák.

SPORT

Képek a Cao meccsről

Kissé keserű szájjal ülünk le, hogy néhány visszaemlékező megjegyzést tegyünk a vasárnapi CAO-Unirea Tricolor mérkőzésre. Valóban szokatlan szerep egy simán, szabályosan, remekül kidolgozott góllal megnyert mérkőzésről, mint döntetlenről számolni be. Az a meg nem ítélt gól Huniade bíró lelkén szárad.

Amit a CAO-isták Huniade-nek kívánnak, azt mi nem kívánjuk az ellenségünknek sem. Mert nem csak ezt az egy gólt vette el a CAO-tól, le a győzelmet is, a két pontot is, valamint pillanatnyilag, de lehet, hogy véglegesen a negyedik helyet is. Életbevágóan fontos volt ez a gól. És nem csak a jövőre, de magára az elmúlt mérkőzésre is döntő módon rányomta bélyegét a meg nem ítélt gól.

Az Unirea Tricolor csak akkor ébredt valójában tudatára, hogy itt ilyesmi is történhet. Hogy ők gólt — tetszik érteni gólt — kaphatnak. Most megszabadultak tőle, a bíró jóvoltából, hát ezután rajta lesznek hogy ne kapjanak még egyet. És a rémülettől, a félelemtől fokozott lelkesedéssel küzdöttek, körömszakadtukig harcoltak, kézzel lábbal — a szó szoros értelmében. Ha a gólt megítéli a bíró, akkor mindez hiába. Így azonban sikerült, a bírónak...

A mérkőzés előtt dicséretre méltó figyelemmel kedveskedett a vezetőség. Felocsolták a pályát. Két locsoló kocsi lépett működésbe, két-két pej ló által vontatva. Aközönségnek tetszett a locsolás. Különösen a peripák nyertek általános rokonszenvet. Meg is állapították:

— Hü de remek „csikók”.

— Ezek már az új vezetőség werzeményei...

Nehezen akart kialakulni a játék. Az Unirea Tricolor páratlan lendülettel küzdött és a CAO-nak sohasem volt kenye a tulságba vitt küzdelem. A zöld-fehérek sztárjai nehezen találták fel magukat és a fiatalok is tőlük vettek példát. Szerencsére akadt egy-két ember, aki nem zavartatta magát és éppen olyan jól játszott, mintha egyszerű barátságos mérkőzés lett volna. Ezek között volt Krausz, aki remek keresztlabdáival színt és változatosságot hozott a játékba. Az egyik biztató szöktetése szépen szállt, de hiába szaladt utána Borgea.

— Hosszu volt a szöktetés.

— Dehogy a szöktetés volt hosszú. Aki utána szaladt, az volt rövid.

Spielmann is a jobbak közé tartozott és játéka is magán viselte, hogy nem ijed meg a saját árnyékától. Az oboriak persze nehézményezték, hogy olyan is akadt, aki őket aprítja és rajta voltak, hogy vissza-

adják a kölcsönt. Spielmann vitte a labdát és bár buktatták az oboriak, továbbjutott rajtuk. A bíró lefújta. A közönség háborgott.

— Hallatlan. Előnyszabály.

A szomszédok csendesítettek:

— 0:0 az eredmény. Még nincs előny...

Borgea ugyan nem tartozott a jobbak közé, viszont ő sem az ijedős játékosok sorából való. A vezetőség maga is azért teszi be a csatársorba, hogy a pehely belső csatárok mellett legyen egy erőyes szélső legalább a csapatban. Borgea meg is szerzi a kellő respektust, csak néha tulságba viszi az erélyt: Játékától megoszlottak a vélemények:

— Borgea csak az ellenfelek lábát rugja, sohasem a labdát.

— Ugy kell, ez a bajnoki játék.

— De azért nem volna baj, ha néha labdát is találna.

Jordache, az Unirea Tricolor jönevű balszélsője, lesérült a

TELEFON

által

Időt

és

Pénzt

takarít meg

második félidőben. Olyan szerencsésen esett a karjára, hogy az kifcamodott. Nem látszott súlyosnak a sérülés, de gyorsan elsősegélyben részesítették és így végleg harcképtelenné vált. Steinbach irányításával nekiestek a karjának és húzták kegyetlenül. A pálya szélén küln küzdelem kezdődött, hogy el tudják-e választani Jordache karját a testétől? Nem tudták.

A tribünről több orvos remélten figyelte ezt a párviadalt és Morár dr. lekiáltott:

— Miért huzzák a kezét?

— Hátha kijön...

Csak egy játékos állt talpon a csatársorban: Orza. Ő volt a zöld-fehérek öröme és csak az jelentett némi vigaszt, ha Orzához került a labda. Orza többször lefutott, támadgatott, gólt is lőtt és mindig veszélyeztetett. A mérkőzés végén is reménytelten száguldott, jól húzott kapura, szépen bekanyarodott és — Borbély belépett a labdába.

— Mért ugrott bele Borbély? — Örvongott a közönség.

— Félt, hogy Orza belövi.

Meg enditő repülőtéren

Öngyilkosság a londoni

Öngyilkos lett egy osztrák menekült, mert nem kapott tartózkodási engedélyt Angliában

Londoni jelentés szerint, Weedwood ezredes, az angol alsóház munkaspárti képviselője, az alsóház keddi ülésén indítványt nyújtott be, amely szerint követeli, hogy a következő hat hónapban Angliába érkező osztrák menekültek hat hónapi tartózkodási engedélyt nyerjenek s

könnyítsék meg számukra az angol állampolgárság megszerzését.

Paul Rendi, osztrák menekült tegnap repülőgépen megérkezett a croydoni repülőtérre. Amikor az angol hatóságok közölték vele, hogy nem

telepedhet le Angliában és azonnal vissza kell utaznia Bernbe, egy őrizetlen pillanatban öngyilkosságot kísérelt meg, megmérgezte magát, úgy, hogy kórházba kellett szállítani, ahol most is ápolják.

Véres ember a robogó kocsiban

Szenta, március 23. Rejtélyes eset foglalkoztatja a szentai rendőrséget. Csütörtökön este a mezői munkások egy a dűlőuton rohanó gazdátlan kocsira lettek figyelmesek. Többen látták, hogy a kocsiderékban véres emberi test hever.

Jelentették az esetet a rendőrségnek, mire több lovasrendőr vágatott a kocsi után, megfékezte a lovakat és a véres embert, aki eszméletlenül hanykolódott a saroglyában, beszállították a kórházba. Megállapították, hogy a kocsiban ta-

lált súlyosan sérült ember a szentai adóvégrehajtó kocsisával azonos. Valószínűnek tartják, hogy bűntény esete forog fenn. A kocsist mindeztideig még nem lehetett kihallgatni. Állapota aggasztó.

Elmulatta mindenét, majd efeletti bánatában kétizben is öngyilkosságot kísérelt meg

Néhány nappal ezelőtt érkezett Szomborba Horváth István 24 éves mileticsi szolgálegény. A legény utjának az volt a célja, hogy állást keresen. Miután több napig nem sikerült álláshoz jutnia, elkecserecsében ivásnak adta magát. Először borkabátját mulatta el, azután magával hozott ruháit, végül csak az inge és a nadrágja maradt meg. Amikor 24 órai vad mulatozás után tette nek szulosságra ébredt,

afölötti bánatában, hogy most már nemcsak, hogy állása, hanem ruhája sincs, a csatornába vetette magát. A csatorna hideg vize úgy látszik magához térítette a még mindig mánoros legényt, mert partra uszott. Visszajött a városba, miután azonban a kocsmában, ahol mindenét elmulatta több bört már nem kapott, újból belevetette magát a vízbe. A legényt kimentették, a renőor

ség letartóztatta, majd pedig az illetőségi helyére toloncolta a konok öngyilkosjelöltet.

Férfi és női

szövetmaradékok,

egész öltöny és kabát méreletben is, szabókellékek, ingzeffir, damaszt és vaszon maradékok érkeztek

Steiner maradékoshoz

Calea Victoriei 3. az udvarban

Országosan betiltották a rituális vágást

A Semnalul című lap írja a következőket: Ismeretes, hogy a volt kormány más intézkedések között megtiltotta a rituális vágásokat is. A volt kormány távozása után azonnal felfüggesztették ezt az intézkedést. Most a mezőgazdasági minisztérium újabb döntést adott ki és ebben a jövőre kategorikusan megtiltja az ország egész területére a szarvasmarhák rituális vágását.

Másodszor is kigyulladt Satumare város erdeje

Satumare, március 23. Megírtuk, hogy a Satumare-somcutai keskenyvágányu vonat mozdonyának egyik kipattanó szikrája felgyújtotta a város tulajdonát képező Gorun erdőt, amely 60 holdnyi területen

teljesen leégett. Az elégett erdő 15 éves volt. A kárbecsülő bizottság még el sem készült munkájával, amikor az erdő egyik távolabbi része is kigyulladt. Itt szerencsére idejében észrevették a tüzet és a pusztulásnak sikerült elejét venni.

Mindössze egy holdnyi erdő-rész égett le. A város vezetősége elhatározta, hogy a kár megtérítését a CFR igazgatóságától kéri, mert a tűz a vasut mulasztása miatt keletkezett.

Japán tisztet tartóztattak le a bostoni hajógyári hid lefénnyképezése miatt

Cambridge, március 23. A rendőrség letartóztatott három japán tengerésztisztet: Jodsi és Nisimura hadnagyokat, valamint Sito műszaki tisztet. A japán tisztet abban a pillanatban fogták el, amikor lefénnyképezték a Cambridge és Boston közötti Harvard-hidat, a bostoni hajógyárak közelében. A tisztetől elkobozták a fényképezőgépet és az irattáskáit.

A sighetí csempészkaland meglepő folytatása

Tiltott határátlépésért vonják felelősségre a kirabolt kereskedőt

Sighet, március 23. Kellemtlen csempészkaland érte Gál Lajos reghinul sábesci kereskedőt. Egy ember, akit Gál csempészet céljából fogadott meg, a Tisa folyó közepén megtámadta és elrabolta annak 170.000 lejét. A rablás után a csónakos kiugrott a bárkából és a cseh partra uszott. Gál visszaevezett Sighetre és veszélyes kalandjáról jelentést tett a rendőrségen.

A rendőrség a feljelentés után Csehszlovákia területén folytatta a nyomozást, amely most érdekes adatokat hozott napvilágra.

Kiderült, hogy Gált nem a folyó közepén, hanem csehszlovák területen rabolták ki. Gál ugyanis attól félt, ha az igazat megmondja, úgy tiltott határátlépésért öt vonják felelősségre. A kereskedőt egy Asztalos Mihály nevű közismert csempész vitte át cseh területre, ahol Kovács Péter, Valkai István és Sajovits Sándor csempészekkel együtt Turdai Mihály korcsmájában leírtatta és kirabolta.

A csempészeket letartóztatták, de azok tagadnak. Addig is míg a nyomozás teljesen befejeződik, Gál ellen vádiratot készítettek és tiltott határátlépés miatt vonják felelősségre, azonkívül okirathamisítással is vádolják, mert kiderült, hogy a nála lévő személyazonossági bizonyítvány is hamis.

A salontai Magyar Párttól elvették a Magyar Háza

A salontai Magyar Párttól elvették a Magyar Háza

Szombat délután négy órakor Bacher járásbíró a törvény szerű végzése alapján a Magyar Házaát átvette a salontai Magyar Párttól. A leltár szerű készített jegyzőkönyvet Bagosi Sándor, a helybeli magyar párt tagozatának elnöke írta alá. A járásbíró a volt Magyar

Ház gondnokául dr. Popoviciu Radut és Bredeu Sándort nevezte ki. Bizonytalan ideig még a magyar párt előjárója ott lakhat. Értesülésünk szerint a magyar párt a tulajdonát képező ingóságokat kikiéényli.

A gyorsírók védőszentje lesz egy fiatalon elhunyt apáca

A székesfehérvári püspökség részéről mozgalom indult meg egy volt apáca boldoggáavátása ügyében. Az apáca Bogner Etelka Mária Margit és Erden a vizitációs apácák kolostorának volt a tagja. Huszonnyolc éves korában halt meg 1933-ban. Bogner Etelka Mária Margit a torontalmegyei Melence községben született, ahol apja Bogner János dr. adóügyi jegyző volt. Leánya iskolát Magyarbekeréken vé-

gezte az ottani apáciskolában, ahol nemcsak kitűnő tanulásával, hanem vallásosságával is az első között volt. Abban az időben létesült Erden a vizitációs apácák zárdája, ahol felvették. Sokat dolgozott és még többet ájtatoskodott. Az alvásra alig szánt magának időt és így történt, hogy huszonnyolc éves korában véget ért az élete. A zárdafőnöknő úgy az apácák, mint pedig a hívek hiteles bemondása alapján ma-

Kövé vagyok és ezért

Koprol szedek

KOPROL
CSOKOLÁDE
A TÖKÉLETES HASAJTÓ

Minden zacskóban van egy jubileumi pályázat szelvény.

gyon sok csodátett jegyzett fel, amely Gogner Etelka Mária Margittal kapcsolatosan különösen halála óta történt. — Amennyiben a Vatikánban sikerül boldoggáavátását kieszközölni úgy Mária Margit nővér, aki a gyorsíró tanárnője volt, a gyorsírók védőszentje lesz.

Sztrájkba kezdett ezer-kétszáz budapesti harisnyagyári munkás

Budapest, március 23. Gazdasági szakkörök nyugtalan-ságban tartja az a tény, hogy kilenc budapesti harisnyagyárban megállt a munka és ezer-kétszáz munkás sztrájkol. A munkások 15 százalékos béremelést kérnek. Valószínű, hogy kérésük hamarosan teljesül.

Freud professzor érdekében közbelépett Amerika

Newyorki jelentés szerint, az amerikai kormány utasította bécsi követét, hogy haldéktalanul interveniáljon Seiss Inquart tartományi főnöknél Freud professzor szabadlábra helyezése érdekében, egyben a tudós tanár irodalmi munkáit, könyvtárát, s esetleg kézíratait helyezze amerikai védelem alá.

Ásóval fejbeverte nevelőanyját, mert az nem engedte bálba

Kikindáról jelentik: A törvényszéken Lakovics Dusan büntetőtanácsa pénteken tárgyalta Kovács János 24 éves novikrezeváci béréslegény ügyét. A vádirat szerint a múlt év május 2-án ásóval súlyosan összeverte nevelőanyját, Robinek Emiliát. Az asszony kórházban fekszik. Az államügyész testi épség ellen elkövetett bűntettelt vádolta Kovácsot, aki vallomása során elmondta, hogy a veszekedésre azért került sor, mert nevelőanyja soha sem eresztette bálba. A bíróság kétévi szigorított fogházra ítélte. Ugyan a vád, mint a védelem felebezéssel élt.

MINDENKI
aki kertjét szereti,
MILL-nél
TOMNATIC

szerzi be gyümölcsfa, rózsza, szőlőtőlvány, díszcserje, díszfa és tülevelűfa szükségletét. A legnagyobb telep Romániában. — Árjegyzék kíváncsira ingyen. — Telepbirtokos Buding Károly

A kiválasztott

— Regény — 78

— Elsie a nevem, uram Ó, uram — folytatta rögtön — milyen borzasztó ez szegény Miss Susannal! Ha tudná, — mennyire...

— Tudom, Elsie, tudom! Ezért is akartam magával beszélni. Ahogy így magára nézek és beszélgetünk, tudom, hogy mindent megtenne Miss Kerrért, ugy-e?

— Mindent, sir!

— És, ugye, eléggé szíveli Heath kapitányt is?

— Igen, sir. Mi... én mindig azt hittem, hogy a kapitány ur és Miss Susan...

— Nagyon helyes. — Mosolya és hangjának színe elég bocsánatkérés volt a közbeszólásért. — Nekem úgy tetszik, Elsie, hogy ön az egyetlen személy a világon, aki segítségünkre lehet abban, hogy megtaláljuk Miss Kerrt, még pedig hamarosan. Valószínűleg rátalálunk akkor is, előbb vagy utóbb, ha maga nem akar nekünk segíteni. De Miss Kerr, Heath kapitány és a magunk érdekében arra kell törekednünk, hogy azonnal megtaláljuk Miss Kerrt!

— De, uram — mondta a leány — az a másik gentleman, — mi is a neve? — aki odajött a házba, már kikérdezett és én mindent elmondtam neki. Mindent!... Én nem tudtam, hogy Miss Susannak nem lett volna szabad elhagyni a házat. Ha tudom, jobban figyeltek rá. Igazán tiszta véletlen, hogy annyit is láttam, amennyit láttam. Érti uram, mit akarok ezzel mondani?

Anthony barátságosan mosolygott. Végtelenül barátságosan. Kivette a cigarettatárcáját.

— Elsie, öt shillingbe fogadok, hogy maga cigarettázik.

Elsie is mosolygott. A szeme derűsen nézett, de még nem mult el belőle a félelem.

— Well... igen, sir, cigaretta-zom.

— És nem találja, hogy a dohányzás elősegíti a gondolkozást?... Dehogy nem. Tessék, gyújtson rá.

Anthony leugrott az asztalról, megkínálta a leányt cigarettával és meggyújtotta.

— Tudom, Elsie — folytatta Anthony a beszédet — hogy maga mindent elmondott Pike főfelügyelőnek. Pontos tudomásom van róla. Én azonban arra töreksem, hogy még jobban erősítse meg az emlékező tehetségét, hátha nekem többet is tud mondani, mint Mr. Pikenek. Azután pedig...

(Folyt. köv.)

NYOMATOTTI PASZTOR EDE
CÉGNEL ORADEA

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szóig 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közölünk. Jelígyével, vagy „cím a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknek 10 lej pótdíj fizetendő. Csak válaszbélyeges érdeklődésre válaszolunk.

Előfizetési díj havonta 40 lei

POSTA

Róna fényképésznél

legolcsóbb, legszebb a fénykép!!

6 drb csak 80 lei!

Ugyanaz, ami a kirakataim-ban látható!

Kérem a n. é. közönséget, ne hagyja magát a konkurenciától félrevezetni

„Egyetlen” és „Öszinte” jelígyére levél van a kiadóban.

Középkorú ref. nő férjhez menne 50 ezer lei értékkel, idősebb férfihez. Jelígy: „Benősülési lehetőség”. 1167

ÁLLÁS

Kimondottan intelligens, jó megjelenésű urak, állandó alkalmazásra ügynöki minőségben, jó keresettel felvétetnek. Cím a kiadóban. 910

Bieklizni tudó nagyobb kufutót felveszünk. Cím a kiadóban.

Bejárónét keres Nyerges étkezde. Str. Iorga 23. 1164

VÉTEL-ELADÁS

A Vasile Stroescu folytatásánál egy kétezer négyzetméternyi telek házzal eladó. Érdeklődni V. Stroescu 70. Ugyan ott egy bódé eladó. 1144

Cukrászoknak tortalap, papírtálca, mignon papírok, papírszalvéták nagy választékban a legolcsóbban Pásztor Ede cég papíráruházában.

Fürdőszoba berendezést venni vagy csak kazánt. Weisz terményüzlet P. Viteazul 10. 1166

Sötétkék mély gyermekkosci eladó. Str. Fabricilor 9. Weisz. 1165

Eladó klikk-billiárd, grátár, spór, fürdőkád, 17 méter hordóleeresztő kötél, Str. Vilson 31. sarok vendéglő. 1169

Eladó kis magánház, beépített telekkel a Bratianu uccán Értekezni Str. Vilson 31. sarok vendéglő. 1168

Rádió használt, hálózati és egy telepes 3+1 olcsón eladó Calea Decebal No. 5. 1140

Eladó 8-as Ford teherautó. Piața Cazarmei 4. Szijgyártó. 1122

Egy magánház sürgősen, olcsón eladó, közel a villamos. Seleuși-rét 2. ucca, 2. szám. Értekezni Str. Vasile Stroescu 70. Ugyanott egy bódé eladó. 1142

Makulatura újságpapír kapható kis és nagy mennyiségben Pásztor Ede cégnél Piața Mihai Viteazul 4.

KÜLÖNFÉLE

Bármilyen üzletnek alkalmas helyiség kiadó hentes üzlet mellett. Str. Triumfului 25. Rátul Comandantului. 1145

Elveszett Oradea-Tileagd utvonalon egy koffer. Megtalálójára vagy nyomravezető 500 lei jutalmat kap Tileagdon Nagy Dániel soffőrnél. 1160

SPORT

A lendület

a világbajnokságon szereplő román válogatott legjobb fegyvere

A válogató bizottság olyan értelmű megbízatást adott azoknak, akik válogatás szempontjából számbajöhető játékosokat figyelik, hogy első sorban azokra a játékosokra legyenek figyelemmel, akiknek legnagyobb erényük: a lendület. A megfigyelések eredményeiről április 16-án fognak beszámolni. Ezek szerint a FRFA lemondott a tiszta nemzeti jellegű csapat elvéről.

A vasárnapi román kupa meccsekre a bizottság a következő megbízottakat küldte ki:

Unirea Tricolor — Victoria Vancea.

Rapid—Telefon Topliceanu
Venus—Juventus N. Popa.
Sp. Studențesc—Victoria A. Rosenberg.

CAO—Victoria Cluj Gh. Radovici.

Phönix—CAMT I. Turcu.
Chinezul—Franco Română Dragalina.

Jiul—Mica Tiberiu Timoc.

Ezek a meccsek kivül még három A. Divíziós meccset játszanak le vasárnap:

Vulturii Textila — Crisana Lugojon.

ACFR—Gloria Braşovban.
Dragoş Voda—Ripensia Cernăuți.

Xifando vezeti a görög-magyar

Hétfőn érkezett meg a MLSZ-hez a görög szövetség értesítése. A magyar szövetség által ajánlott játékevezetők közül Xifandora esett a görögök választása s így pénteken Xifando vezeti a magyar-görög VB selejtezőt.

Tierjung a Ripensiában

București híradás arról számol be, hogy Tierjung a Chinezul gólköröket centercsatára elhagyja a lila-fehér színeket s a Ripensiába megy át. Hir szerint az átadás csak abban az esetben történik meg, ha a Ripensia bekerül a Közép-európai Kupába.

Jegycsalás miatt letartóztatták a lasi-i közsegi fürdő igazgatóját

București, március 23. Tegnap váratlanul letartóztatták a lasi-i közsegi fürdő igazgatóját. A vizsgálat, amelyet az ügyészség a polgármesteri hivatal feljelentésére ellene indított, megállapította, hogy az igazgató, összejátszva a személyzetrel, hamis jegyeket adott el, amelyek árát ő tette zsebre. Így a fürdőnek napi 2000—2500 lei hiánya volt, noha igen nagy látogatottságnak örvendett. A kár több millió lei, mert az igazgató évek óta folytatja ezt az eljárást.

Rádió műsor

PÉNTEK

BUCUREȘTI. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, a reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben sporthírek. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Stefanescu-zenekar. Görög ünnepi zene. 20.35 Mozart: Figaro házassága. Opera. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána közlemények.

BUDAPEST I. 10.30 Hírek. 11—12.10 Egyházi ének és szentbeszéd a terézvárosi plébániatemplomból. 12.15—13.15 Görög katolikus istentisztelet. 13.30 Operaházi zenekar. 14.15 Lemezek. 16 Mese. 16.25 Kétszongorán magyar nóták. 16.55 Csevegés. 17.25 A Nagykőrösi és Dunamelléki Református Tanítóképzőintézet Énekkara. 18 Magyarország—Görögország labdarugómérkőzése. — 19.55 Magyar katonaezt. 21 Külügy negyedóra. 21.15 Gellérthegy kaland, operett. 22.15 Hírek. 23.30 Időjárásjelentés. 24.10 Hírek angol nyelven. Utána: Cigányzene. 1.05 Hírek külföldi magyaroknak.